

Aika: Torstai 12.5.2016, klo 12.00 – 15.20

Paikka: Kokoustila Accoro, MTI, Viirinkankaantie 1, Rovaniemi

Paikalla:

1. Haataja Vesa, Sallan kunta
2. Herva Pekka, Lapin Ely-keskus
3. Järivistö Heikki, Enontekiön kunta
4. Kanninen Eeva-Liisa, aktiiviharrastaja ja yrittäjä
5. Kauppinen Vesa, LSHP
6. Korhonen Sami, Lapin amk
7. Kärnä Kaarina, Tukes
8. Lepojärvi Antero, Posion Kunta
9. Lukkarinen Kari, Rovaniemen kaupunki
10. Niemisalo Niko, MTI
11. Nopanen Kaisa, Lapin amk
12. Ollila Erkki, Metsähallitus Lapin Luontopalvelut
13. Porsanger Sari, Lapin amk
14. Raasakka Eija, MTI
15. Rautiainen Anne, Suomen Latu
16. Reinvuo Timo, Metsähallitus
17. Rönkä Olli, Lapin Liitto
18. Stöckell Heikki, MTB Rovaniemi
19. Tapaninen Mirva, MTI

Verkossa:

20. Hettula Veli-Matti, Kideve Kittilä
21. Kinnunen Jari, Kittilän kunta
22. Latvala Aleks, MTI Lapin amk
23. Mäki Harri, Maanmittauslaitos
24. Mäki-Petäys Hannaleena, Metsähallitus, eräpalvelut
25. Manninen Sirja
26. Nuutinen Anne
27. Oiva Kalle, Metsähallitus
28. Rautio Sanna-Kaisa, Metsähallitus
29. Riikonen Tiina, Suomen Latu, maastopyöräilyhanke
30. Rinkinen Jarmo, Natura Magister
31. Soppela Ari, Pelastuslaitos
32. Talvensaari Hanna, Ylläs Kolari

33. Timonen Maarit, Lapin amk, luonnonvara-alat
34. Vehkakoski Kirsi, Jyväskylän yliopisto, Lipas-projekti

Erkki Ollila avasi seminaarin kello 12.09. Hän kertoi ensin omasta roolistaan REILA-hankkeessa ja sen jälkeen pidettiin lyhyt esittelykierrros. Ollila esitteli vielä seminaarin ohjelman, jonka jälkeen puheenvuoron sai Anne Rautiainen Suomen Ladusta. Rautiainen kertoi Suomen Ladussa tehdystä Benchmarkkaus-hankkeesta, jossa etsittiin erilaisia ulkoilutapoja, ulkoilukulttuureita tai lajeja maailmalta. Rautiainen esitteli Suomen Ladun uuden strategian mukaisen kolmen painopisteen kokonaisuuden; ulkoile, osallistu, vaikuta ja kertoi Suomen Ladun roolista ja toiminnasta. Hän kertoi Suomen Ladussa tehtävästä vaikuttamistyöstä, jolla pyritään vaikuttamaan esimerkiksi erilaisten ulkoilupaikkojen saavutettavuuteen, jokamiehenoikeuksista sekä Suomen Ladun hanketoiminnasta.

Rautiainen puhui ulkoilureiteistä ja niiden käyttäjäryhmistä ja käyttämisestä sekä esitteli tilastotietoa ulkoilureittien käytöstä. Ulkoilureittejä käytetään todella paljon ja ne palvelevat laajaa väestönosaa. Niillä on siis kansanterveydellistä merkitystä ja sitä kautta myös kansantaloudellista merkitystä. Tilastoissa esiteltiin muun muassa suosituimmat lajit. Keskustelua herätti uusi laji trail running eli polkujuoksu, jonka suosio on noussut kovasti. Polkujuoksutapahtumia järjestetään myös Lapissa ja esimerkiksi Hetassa tapahtuma on kasvanut koko ajan. Myös Pyhä-Luostolla järjestetään polkujuoksutapahtuma. Kyseessä ei ole pelkästään Suomen oma juttu, vaan koko maailmanlaajuinen trendi.

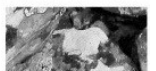
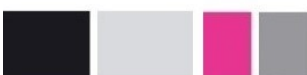
Rautiainen esitteli myös Suomen Ladun tekemän kyselyn perusteella suosituimmat sekä kehittämistä kaipaavat liikuntapaikat. Esille nousivat vesistöjen jäälle talvisin tehtävät luistelureitit, jotka ovat usein harrastajien ylläpitämiä. Lisäksi Rautiainen esitteli kyselyn tulokset, miksi liikuntapaikkoja pitäisi kehittää. Tässä vaiheessa keskustelussa nousi esille kuntien heikko panostus tai tiedostamattomuus ulkoilureittien perustamisessa ja rakentamisessa. Valtiolta voi saada avustuksia liikunta- ja ulkoilureittien perustamiseen, mutta niitä ei haeta. Esimerkiksi Opetusministeriön liikuntapaikkarahaa, jota Ely-keskukset jakavat, on mahdollista saada. Monissa kunnissa ajatellaan, että reittejä ei tarvita, kun on metsää mihin voi mennä ulkoilemaan. Jokamiehenoikeuksilla selitetään sitä, ettei tarvita reittejä.

Keskustelussa esille nousi, että reittien rakentaminen ei ole tuttua kunnan virkamiehille. Vesa Haatajan mukaan reittien rakentaminen Sallassa on tuttua ja kaikki reitit tehdään reittitoimituksien kautta. Esimerkiksi moottorikelkkareittien toimituksia on tehty paljon ja tänä kesänä on tulossa iso ulkoilureittitoimitus. Varsinkin yksityismailla olevat reitit toimitetaan kaikki. Todettiin, että vaihtelee kunnittain, mikä on tärkeää ja mikä ei.

Lisäksi keskusteltiin ulkoilureittien ylläpidon kustannuksista. Keskustelusta kävi ilmi, että reittien ylläpitäminen on kallista tai ainakin koetaan kalliiksi. Keskustelussa esitettiin näkökulma, että jos suhteutetaan investoinnit käyttäjämäärään, niin luontoreitteihin sijoitettu raha on minimaalinen verrattuna sisäliikuntapaikkojen investointeihin.

- Riippuu myös siitä, miten reitit on suunniteltu. Hyvin suunniteltu on helpommin tehty ja ylläpidetty. Monikäyttöreitit on hinta-laatu-käyttöaste huomioiden halpoja.

Rautiainen kertoi reittien kehittämisestä käytännössä. Kysymys reittimittareista eli kävijälaskureista herätti runsaasti keskustelua. Keskustelussa kävi ilmi, että Metsähallituksen Luontopalveluilla on useita laskureita, joiden avulla lasketaan esimerkiksi kansallispuistojen kävijämääriä. Kappalehinta on 3000€, mutta laitteet ovat laadukkaita ja luotettavia. Myös Rovaniemen kaupungilla on tarkoitus hankkia vastaavantyyppisiä laskureita, jos eräs luontohanke lähtee käyntiin. Kolarin kunnalla on kävijälaskureita

Metsähallituksen laskureiden lisäksi. Ylläksen Matkailuyhdistys tekee niiden avulla kävijäseurantaa. Niitä on sekä etäluettavia, että manuaalisesti luettavia. Molempia tulee talvella käydä säännöllisesti tarkistamassa esim. lumisateiden jälkeen. Esille nousi ajatus tiedonvaihdosta kävijälaskureiden osalta REILA-kuntien välillä ja sen ottaminen yhdeksi kohdaksi seuraaviin kuntakokouksiin.

Rautiainen esitteli Pirjo Räsänen piirtämän kalvon siitä, mitä reittien kokonaisvaltainen suunnittelu voisi olla. Keskustelussa nousi esille maanomistajan näkökulma ja sen tärkeys. Se on keskustelijoiden mukaan erilainen verrattuna tavalliseen paikalliseen asukkaaseen ja pitäisi ottaa jo alkuvaiheessa huomioon, kun lähdetään suunnittelemaan reittejä.

Rautiainen kävi lyhyesti läpi Jokamiehenoikeuksia ja ulkoilureittien käytön kysymyksiä. Hiihtolatuksen käyttö herätti runsaasti keskustelua. Monissa kunnissa erimielisyydet hiihtolatuksen käytöstä ja jopa laturaivo ovat tuttuja asioita. Ylläksellä on havaittu, että kansainvälisten matkailijoiden kasvu on lisännyt ladulla kävelyn ongelmaa. Matkailijat eivät välttämättä ymmärrä, mikä hiihtolatu on ja, että myös luistelubaanat ovat osa hiihtolatuja, jossa ei saisi kävellä. Kyse on tietämättömyydestä ja tiedottamista asiasta tulisi kehittää ja vahvistaa. Talvikävelyreittien tekeminen nousi keskustelussa esille. Talvikävelyreiteille voitaisiin ohjata muut kuin hiihtäjät, sillä moni ei halua kävellä kevyenliikenteen väylillä. Laduilla kävelyn todettiin olevan myös turvallisuusriski varsinkin luisteluhiihtäjille, sillä kuoppainen ja jäinen latu on hengenvaarallinen. Esille nousi ajatus, että unohdettaisiin talvikävelytermi ja puhuttaisiin talviliikuntareitistä, jos reitti on sallittu myös muille liikkujille kuin kävelijöille. Tällä voitaisiin välttää ristiriitoja.

Rautiainen kertoi Suomen Ladun Pyöräpolku-hankkeesta, joka tuotti suuren määrän erilaista materiaalia. Metsähallituksen Erkki Ollila kertoi materiaalin olevan todella hyvä ja suositteli siihen tutustumista kaikille. Eija Raasakka ehdotti, että REILA:n nettisivuille laitettaisiin linkki tähän materiaaliin. Hankkeessa oli tullut esille, että läskipyöräilijät ja polkujuoksijat eivät halua liian helppoja reittejä. Tämä asia herätti myös jonkin verran keskustelua.

Rautiainen puhui talvireittejä tarvitsevista lajeista ja reittien monikäytöstä. Keskustelua herätti monikäyttömerkki, jolle selkeästi on tarve. Suomen Ladussa on olemassa merkkistandardi ja sinne tulevat merkit ovat pitkälti Metsähallituksen tekemiä tai niissä käytetään sellaisia kuvia, jotka ovat Metsähallituksen käytössä. Rautiainen mukaan olisi hyvä, jos siellä pystyttäisiin luomaan sellaisia hyviksi havaittuja ja koettuja kuvia, jotka voitaisiin ottaa valtakunnalliseen käyttöön. Silloin kunnissa ja Metsähallituksessa olisi samanlainen merkintätapa. Se olisi parempi kuin, että jokainen keksii omansa. Erkki Ollila kertoi, että REILA-hankkeessa on pohdinnassa, minkälaisia merkintöjä voitaisiin käyttää. Metsähallituksessa on kysyntää ihan samanlaisille, joten asia pitäisi ratkaista. Rautiainen mukaan merkit tulevat suoraan standardiin sen jälkeen kun se on ratkaistu.

Lopuksi tuli kysymys Suomen Ladun kansainvälisistä yhteistyökumppaneista. Rautiainen kertoi, että tärkeimmät kansainväliset yhteistyökumppanit ovat Pohjoismaat. Ruotsista ja Norjasta löytyy hyvin samantapaiset ulkoilujärjestöt.

Seuraavaksi Pekka Herva Lapin Ely-keskuksesta puhui ulkoilureittisuunnitelmista ja reittiturvallisuudesta. Herva esitteli ulkoilulakia ja kertoi ulkoilulaista tehdyistä selvityksistä, joiden mukaan painetta ulkoilulain uudistamiseen on. Laissa mainitaan, että kiinteistöstä on luovutettava osa ulkoilureittiä varten, jos siitä ei aiheudu merkittävää haittaa. Herva kävi läpi ulkoilureittien perustamiseen liittyviä asioita ja kertoi ulkoilureittisuunnitelmaan kuuluvista seikoista.

Keskustelussa kävi ilmi, että muualla Suomessa, Lappi pois lukien, ulkoilureittitoimituksella perustettuja ulkoilureittejä ei jostain syystä juuri ole. Hervan näkemys on, että parhaiten Suomessa ulkoilulakia noudatetaan Lapissa. Anne Rautiaisella oli se käsitys, että valtaosa on tehty sopimuksilla. Rautiainen kertoo törmänneensä sellaiseen ongelmaan ulkoilulain reittitoimituksen osalta, että useissa reiteissä sanotaan, että ne on tarkoitettu kävelyyn ja hiihtoon. Tällöin tulee kysymyksiä, että saako sinne mennä pyörällä lainkaan. Hervan mukaan tätä ei kunnissa useinkaan huomioida, vaan joudutaan kysymään erikseen, mihin tarkoitukseen reitti on ja laitetaanko myös pyöräily mukaan. Se olisi hyvä mainita. On kuitenkin reittikohtaista soveltuuko se pyöräilyyn. Suomen Latu suosittelee ilmoitettavaksi, että reittiä voi käyttää jokamiehenoikeudella, jolloin se tarkoittaa ilman moottoria tapahtuvaa liikkumista ja sellaista liikkumista, mikä ei vahingoita reittipohjaa.

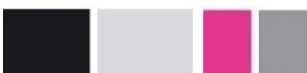
Chatissa esitettiin kysymys yleisistä vesistä ja niillä olevista reiteistä, kuten melontareiteistä. Hervan mukaan melontareitti poikkeaa muista reiteistä siten, että se on luonnonreittinä valmis ja sitä ei oikeastaan muuteta. Kartalla voidaan osoittaa lähtöpiste ja taukopaikat matkan varrella. Myös mahdollisesti vaaralliset kosket täytyy tuoda esiin, mahdollinen kosken ohitusreitti, loppupiste, rantaan pääsyt erityisesti alku- ja loppupäässä sekä mahdollisesti auton jättöpaikka on hyvä näkyä. Nämä ovat perusjuttuja, joiden pohjalta voidaan toimia jokireittien osalta. Järvi- ja merireitit ovat vapaampia. Herva kertoo, että tapa tehdä ulkoilureittejä ja -suunnitelmia on peräisin Kittilästä, jossa on oltu aktiivisia tässä asiassa. Valtion rahoituspanokset turvataan reittitoimituksilla.

Keskustelussa kävi ilmi, että reittitoimituksen vaihtoehtona on pitkäaikainen sopimus. Sopimusten tekeminen maanomistajien kanssa on kuitenkin työlästä, joten reittitoimitus on kätevämpi. Kun sen kerran maksaa, niin sitten ei tarvitse maksaa vuosikausia vuokraa reittipohjista, joka myös tulee pidemmän päälle kalliiksi. Maan käyttöoikeus tarkoittaa sitä, että omistajuus säilyy maanomistajalla, siihen tulee vain ulkoilureittirasite. Tästä voi maanomistajilla olla virheellisiä käsityksiä. Kun kyse erityisesti isojen matkailukeskusten ulkoilureiteistä, niin virallinen menettely on oikea tapa. Etelässä matkailukeskukset ovat pienempiä, joten siellä ei ole niin suurta tarvetta näille. Ongelmana on kuitenkin se, että omistajan vaihtuessa sopimus raukeaa. Tällöin reitin käyttö loppuu, kun patkka reitistä on pois.

Herva kertoi vielä ulkoilureittien suunnittelusta. Yhdistykset, järjestöt tai muut vastaavat tahot voisivat toimia neuvottelijoina maanomistajien kanssa, kuten Suomen Latu on toiminut. Siinä olisi hyvä olla ulkoilun ja liikunnan näkökulmaa puolustava yhteisö. Keskustelussa kävi ilmi, että tällaiselle olisi ainakin Rovaniemellä tarvetta, sillä vanhojen maan käyttöön liittyvien tapausten vuoksi kunnan virkamiehillä on usein vaikea saada sopimuksia aikaan maanomistajien kanssa.

Herva kertoi lyhyesti vielä reittien perustamisesta ja turvallisuudesta sekä reitin pitäjän vastuusta, johon kuuluu muun muassa turvallisuusasiakirja. Hän esitteli esimerkkikuvan Simojoelta, jossa yksityinen maanomistaja on laittanut mailleen kieltomerkkejä. Keskusteluissa ilmeni, että kyltit laittomia, jos kyseessä ei ole luonnonsuojelualue, pihapiiri tai jokin erittäin rauhoitettu eläin. Jokamiehen oikeutta ei saa rajoittaa kuin oikeilla perusteilla.

Seuraavana puheenvuorossa oli Heikki Stöckell, joka kertoi näkökulmia lihasvoimin liikuttavien luontoreittien opastamiseen matkailukaupungissa. Aluksi Stöckell kertoi lyhyesti itsestään ja omasta työkuvastaan, Santasportin luontoliikuntahankkeesta sekä Santasportin Fat Bike -tuotteesta. Stöckell kävi läpi miksi ja mihin opastamista tarvitaan, ketkä reittejä toteuttavat eli merkitsevät, ketä opastetaan ja millaisia opasteita maastossa on. Hän näytti esimerkkikuvia lähtöalueiden opastauluista, joissa tärkeää on, ettei informaatiota ole liikaa. Parhaimmillaan se markkinoi reittiä ja houkuttelee sinne. Myös huolellisuus ja opastaulujen suuntaaminen loogisesti on tärkeää. Stöckell kertoi myös viitoittamisesta ja käytti

esimerkkinä Metsähallituksen hyvää käytäntöä. Hän näytti esimerkkikuvia myös kiintopisteistä ja kiintopisteiden välisistä merkeistä, joita on hyvä olla järkevin välimatkoin, ettei tule eksymisen tunnetta. Keskustelussa tuli esille, että Rovaniemellä käytössä oleva talvikävelyreitimerkki on muokattu itävaltalaisesta merkistä, koska Suomessa ei sellaista ollut. Merkin standardisointi herätti myös keskustelua. Kävi ilmi, että ulkoilu- ja liikuntamerkkistandardit päivitetään noin kymmenen vuoden välein ja Metsähallituksella on siinä iso rooli.

Stöckell kertoi myös internet- ja mobiilipalveluista, joista käytti esimerkkinä Etiäistä. Se on syntynyt hankkeessa ja jäänyt jo ajastaan jälkeen. Keskustelua tuli siitä, että hankkeissa syntyneille jutuille pitäisi saada jokin jatkumo. Etiäinen on elävä esimerkki siitä, miten ei kannata menetellä.

- On hienoa, että suunnitellaan, mutta kun hanke loppuu, niin ylläpitäjää ei löydy.

Keskusteluissa tuli esille Outdoors Finland -hanke, jonka kohdalla on sama ongelma eli ei ole ylläpitäjää. Sanna-Kaisa Rautio suositteli Metsähallituksen Retkikartta.fi -palvelua, joka on pysyvä palvelu ja, johon myös kunnat saavat laittaa reittejä Lipas-järjestelmän kautta. Palvelu toimii myös mobiilisti. Lipas-järjestelmä sai kritiikkiä, sillä kunnissa pidettiin hankalana sitä, että tiedot pitää syöttää manuaalisesti.

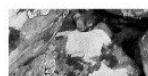
Stöckell näytti vielä esimerkkikuvia mobiiliopastamisesta sekä kertoi reittien prototypoinnista, jolloin pienellä budjetilla voidaan kokeilla reitin toimivuutta. Se auttaa ymmärtämään, millaiset opasteet ovat reitillä tarpeellisia. Rovaniemellä viime talvena tehty prototyyppi sai aikaan keskustelua.

Lopuksi Stöckell suositteli tutustumaan Kempeleen kunnan reittien kehityshankkeeseen, jossa osallistetaan harrastajat, käyttäjät ja muut ryhmät kehittämään yhdessä. Stöckell kertoi vielä, että kansallispuistoissa on tutkittu, että reitteihin ja palveluihin sijoittaminen kannattaa. Miksi ei sitten myös reittien sijoittaminen matkailukaupungin, kuten Rovaniemen ympäristöön, toisi rahaa.

Keskustelussa tuli esille, että osalla reittejä pitäisi pyrkiä nopeasti syntyvään hankkeeseen ja sen toteuttamiseen nopeasti sekä sen uusimiseen. Esimerkiksi talvipyöräilyreitti on tällainen. Nopealiikkeiset hankkeet positiivinen asia ja nopea kokeileminen tuo pohjaa reitin perustelemiselle. Voidaan kevyesti kokeilla jokin asia ja perustella, että on perusteltua tehdä tällainen reitti, vaikka sitten reittitoimitukseen asti.

Kaarina Kärnä Tukesista kertoi ulkoilureiteistä kuluttajaturvallisuusnäkökulmasta. Hän aloitti puheenvuoronsa esittelemällä 1.5.2016 voimaan tulleen Tukesissa uuden organisaatiokaavion, josta hän nosti esille kuluttajapalvelut. Tukes valvoo sekä kuluttajapalveluiden, että kuluttajatuotteiden turvallisuutta. Kärnä kertoi kuluttajaturvallisuuslaista, joka pyrkii turvaverkkoajatteluun ja sen soveltamisala on hyvin laaja. Yksityisten ihmisten tarjoamat palvelut, kuten yksityisen henkilön omistuksessa oleva uimaranta, eivät kuulu lain soveltamisalalle, jos niistä ei peritä maksua. Myöskään yhdistykset eivät kuulu lain soveltamisalaan silloin, kun palveluun osallistuvat vain jäsenet. Palvelutarjoaja on vastuussa tarjoamansa palvelun turvallisuudesta ja myös ulkoilureitit katsotaan kuluttajapalveluiksi. Kärnä kertoi myös toiminnanharjoittajan velvollisuuksista, joita ovat yleinen huolellisuusvelvoite, tietojenantovelvollisuus sekä velvollisuus ilmoittaa vaarasta viranomaiselle. Viranomainen, jolle ilmoitus tehdään, on Tukes, kun aiemmin työskenneltiin kunnallisella yhteistoiminta-alueella.

Kärnäälle esitettiin kysymys koskien näkötornilta olevaa kylttiä, jossa on ilmoitettu, että kiipeäminen on omalla vastuulla. Kyltissä varoitetaan myös liukkaudesta. Kärnänsä mukaan kuluttajaturvallisuuslaissa tällaiset ”omalla vastuulla” -lausekkeet ovat merkityksettömiä. Tämä korostuu esimerkiksi

ohjelmanpalveluyrityksissä, kun tarjotaan palveluita, joissa asiakkaat allekirjoittavat paperin, jonka mukaan vastuu siirtyy heille itselleen. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan palveluntarjoajan vastuu palvelun turvallisuudesta ei poistu allekirjoittamalla paperi. Sillä voi tosin olla merkitystä vahingonkorvauslainsäädännössä. Täytyy silti huomioida, että kuluttajallakin on vastuuta, kun on annettu riittävät tiedot.

Kärnä kertoi suuririskisten palvelujen erityisveloitteesta eli turvallisuusasiakirjasta, jota ei edellytetä kaikilta kuluttajapalveluilta. Turvallisuusasiakirja vaaditaan muun muassa seikkailu-, elämys- ja luontopalveluilta sekä niihin rinnastettavalta muulta ohjelmanpalvelulta, jos siihen sisältyvää riskiä ei voida arvioida vähäiseksi. Turvallisuusasiakirjaa ei välttämättä edellytetä tavallisilta luontopoluilta, sillä ne ovat lähtökohtaisesti vähäriskisiä. Vaellusreitiltä, jossa olosuhteet ovat haastavampia ja ollaan kauempana taajaman ulkopuolella, voidaan edellyttää turvallisuusasiakirjaa. Lähtökohtaisesti palveluntarjoaja arvioi itse riskit, sillä viranomainen ei tunne samalla tavoin palvelua ja siihen liittyviä riskejä kuin palveluntarjoaja. Turvallisuusasiakirjaa kuitenkin suositellaan kaikille kuluttajapalveluille, sillä siitä ei ole haittaa, koska se laaditaan omaa toimintaa varten. Turvallisuusasiakirjan sisältö muodostuu palvelun mukaan eli sitä täytyy osata soveltaa omaan palveluun. Kaikki asetusten kohdat eivät välttämättä koske kaikkia palveluita.

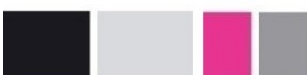
Kärnänsä mukaan kentältä on tullut viestiä terveystarkastajilta, että turvallisuusasiakirjoissa on ollut puutteita. Suurimmat puutteet ovat olleet yleensä riskien arvioinnissa, mutta myös onnettomuustilanteisiin varautumisessa on usein ollut puutteita. Turvallisuusasiakirja ei ole viranomaista varten tehtävä paperi, vaan palveluntarjoajan oma työkalu. Jos viranomainen ei sitä pyydä, niin sitä ei välttämättä kukaan koskaan näe. Tämä asia herätti keskustelua: Keskustelussa tuli esille, että esimerkiksi Rovaniemellä vaaditaan, että muun muassa uimapaikkojen osalta turvallisuusasiakirja on nähtävillä uimarannalla tai ainakin kaupungin verkkosivuilla. Kärnänsä mukaan sen ei tarvitse olla nähtävillä. Jos viranomainen pyytää sitä, niin se pitää pystyä esittämään, mutta sen ei tarvitse muuten olla nähtävillä.

- Se voi olla, että tällaisiakin käytäntöjä on, mutta ei se varmaan huono asia ole. Riippuu mitä siellä on. Laissa ei sanota, että se täytyy löytyä jostain tietystä paikasta.

Kärnänsä kertoi, että turvallisuusasiakirja voidaan yhdistää pelastussuunnitelmaan. Saman palveluntarjoajan samantyyppiset palvelut voidaan koota yhteen. Jokaiselle ei tarvitse olla omaa turvallisuusasiakirjaa, kunhan erityispiirteet huomioidaan.

Kärnänsä puhui myös luontopolkujen ylläpitäjän velvollisuuksista Kuluttajaturvallisuuslain näkökulmasta. Tässä korostuu tietojenantovelvollisuus. Keskustelussa pohdittiin tilannetta, jossa reitti merkitään vaativaksi ja sattuu vahinko. Voidaanko tällöin ajatella, että käyttäjä ei ollut vaativalle reitille sopiva? Kärnänsä mukaan voidaan ajatella, mutta sitten tulee mietittäväksi, että kuinka selkeitä merkinnät ovat olleet. Vahingossa ei saisi tapahtua mitään, vaan riskit täytyy ottaa hallitusti. Niihin ei saa ajautua. Kärnänsä esitteli vielä linkkejä verkkosivuille, joista löytyy lisätietoa aiheesta.

Lopuksi syntyi keskustelua Tukesin toiminnasta, josta kävi ilmi, että Tukes tekee tarkastuksia myös kentällä, jos ilmoituksia tulee. Näin alkuvaiheessa ei kuitenkaan pystytä toimimaan niin nopeasti kuin kunnan viranomaisen on pystynyt. Tukesin kuluttajaturvallisuuspalvelu toimii kolmella paikkakunnalla: Helsingissä, Tampereella ja Rovaniemellä. Tässä vaiheessa Kärnänsä muistutti vielä, että ilmoitusvelvollisuus, jonka mukaan toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa uusista palveluista, poistui. Tämä velvollisuus kulki käsi kädessä turvallisuusasiakirjan kanssa.

Myös EU:n vaikutusta Tukesin toimintaan tiedusteltiin. Kärnän mukaan palveluihin ei juurikaan tule ohjeistuksia EU:lta, vaan sitä on enemmän tavarapuolella, missä on muun muassa standardisoinnit. Palveluissa kylläkin esimerkiksi kuntosaleille ja ulkoiluvälineille on standardeja ja palvelujen turvallisuuden arviointiin vaikuttaa, että käytetään standardisoituja välineitä.

Kansainvälisen matkailijan kohdalla toteutettava lainsäädäntö herätti myös keskustelua. Ulkomaalaisen matkailijan vahinko kuuluu kuluttajaturvallisuuslain alaisuuteen, mutta tilanteet ovat joskus hyvin hankalia. Kärnän mukaan joskus on sovellettu jonkin muun maan lainsäädäntöä. Lähtökohtaisesti kuitenkin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Eija Raasakka kertoi, että LME:llä on ollut siihen parikin hanketta ja nyt on menossa maankäytön ja aluesuunnittelun hanke, missä pohditaan kaavoitus- ja tonttiasioita. Sieltä löytyy lisätietoa esimerkiksi matkailuun liittyvästä sopimusoikeudesta. Tietoa hankkeesta löytyy LME:n internet-sivuilta www.lme.fi.

Kokouksen päätteeksi Erkki Ollila nosti esille vielä muutamia näkökulmia aiheisiin liittyen, kuten Stöckellin esille tuoman reitin käyttäjän eli asiakkaan näkökulman. Joskus saattaa unohtua, että ketkä niitä reittejä oikeasti käyttävät. Lisäksi hän nosti esille palvelumuotoilun näkökulman. Usein katsotaan vain merkintöjä, jotka ovat reitillä eikä huomioida, että tiedonantovelvoitetta annetaan jo etukäteisaineistolla, kuten internetpalveluilla ja mobiilisovelluksilla. Ollila päätti kokouksen kello 15.22.

Muistion kirjasi,

Satu Orajärvi

